

Varhaiskasvatuksen valtakunnalliset haasteet

Kajaani 16.5.2005

Liisa Heinämäki,
projektipäällikkö Stakes

Ajankohtaista

- Varhaiskasvatuksen neuvottelukunta aloittanut
- Kelpoisuusasetus annettu
- Päivähoidon tilaohje työn alla
- Palvelumaksu - uudistus tulossa
- Päivähoitolain uudistaminen (ryhmäkoko, erityispäivähoito)
- Täydennyskoulutusvelvoite

Vasun arviointi

- Kuntien ja yhteistyötahojen palautteita analysoidaan
 - Ohjausryhmä koolle
 - Yleiskäsitys: ei suuria muutoksia; rakenteen selkiyttämistä, luettavuuden lisäämistä ym.
- Vasuprosessien vaiheesta kysely kuntiin
 - Useimmissa kunnissa aloitettu
 - Monissa kunnissa prosessi alussa; osassa siirrytään syksyllä yksiköiden vasun työstämiseen

Hallinnonala ja sen haasteet

Mikä kuntien tilanne nyt (11.4.2005)?

- 93,5% sosiaalitoimessa, 5 % (21kpl) opetustoimessa
- Ajankohtainen kuntatieto www.stakes.fi/varttua
- Valtakunnallinen ohjaus säilyy STM:n hallinnonalalla
- Miten turvataan kuntien tavoittaminen?
- Suhde sosiaalialan kehittämishankkeisiin ja -ohjelmiin?

Siirtymän myötä tapahtuvien muutosten hallinta

- Jatkomot
- Yhteys sosiaalityöhön
- Varhaiskasvatuksen ominaiset piirteet

Vasu haastaa

- Sitoutuminen
 - Koko moniammatillinen henkilöstö mukaan
 - Yhteistyötahot verkostoon
 - Päätäjien sitoutuminen linjauksiin
 - Vanhempien osallistumisen mahdollistaminen
- Kasvatuskumppanuus toimintatapana
 - Kumppanuus vanhempien kanssa: sekä lähestymistapa että työkäytäntö
- Erityinen tuki varhaiskasvatuksessa
 - palvelujen järjestämisen uudet kriteerit ja toimintatavat
 - Yhteistyön vahvistaminen terveydenhuollon kanssa

Haasteena palvelurakenne

- Varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen
 - Ikärakenteen myötä muuttuva palvelutarve
 - Päivähoidon muotojen ja järjestämistapojen arviointi
 - Henkilöstön riittävyys vs. uudelleensijoittaminen
- Kuntien keskinäinen yhteistyö
 - Päivähoito lähi- vai seudullisena palveluna
 - Verkostoitumisen hyötyjen arvioiminen
 - Yhteistyö sisältö- ja rakennetasolla

Osaamisen kehittäminen

- Muuttuva kenttä vaatii kehittämään koulutusta
 - Koulutuksen sisältöjen ajantasaistaminen
 - Moniammatillisuus kokonaisuutena
 - Koulutustarpeeseen vastaaminen perus- ja täydennyskoulutuksessa
- Kehittämishankkeet ja -yksiköt
 - Sosiaalialan kehittämisohjelma kokoaa hankkeita
 - Seudulliset kehittämissyksiköt kehkeytymässä
 - Miten varhaiskasvatus esiin kehittämisessä?

Varhaiskasvatus esiin

Päivähoitoa tarkastellaan esim.

- vanhempien oikeutena
- työmarkkinoiden edellytyksenä
- sosiaalisena turvana ja tukitoimena
- sosiaalimenojen tasaajana / menokohteena

Palvelujärjestelmän paineet ja muutostarpeet usein keskustelussa esillä

- Nähdäänkö varhaiskasvatusta?
- Miten varhaiskasvatuksen kehittäminen eroaa päivähoidon kehittämisestä?